

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

12 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte
judecători

URSACHE Petru
NICOLAEV Ghenadie
MORARU Petru

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Bordian Marcela în numele inculpatului Pasat Sergiu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 mai 2016, în cauza penală privindu-l pe

Pasat Sergiu Ion, *născut la 05 iulie 1993, originar și domiciliat în s. Mitoc, r-nul Orhei.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 22.05.2015 – 25.01.2016;

Instanța de apel: 15.02.2016 – 05.05.2016;

Instanța de recurs: 17.08.2016 – 12.10.2016.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei din 25 ianuarie 2016, adoptată în procedura simplificată prevăzută de art. 364/1 Cod de procedură penală, Pasat Sergiu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 166 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă depusă de către partea vătămată minoră, reprezentată de către avocatul Dumitru Sliusarenco, a fost admisă în principiu urmînd ca asupra cunatumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt*, a constatat că Pasat Sergiu, la 19 decembrie 2014, aproximativ la ora 18:00, aflîndu-se în gospodăria situată în or. Orhei, str-la Unirii 10, acționînd împreună cu cet. Luchian Grigore cu scopul de a înlesni întreținerea unui raport sexual cu minora Papaluța Mihaela, născută la 29.10.1997, de care cunoștea că este minoră și care în acel timp se afla în incinta aceleiași gospodării, potrivit

propriei sale voințe fără a fi scoasă în afara micromediului său social, acțiune care nu era legată cu răpirea acesteia, a încuiat cu cheia de mai multe ori ușa de intrare/ieșire a casei, în care se aflau pentru a împiedica victima de a se deplasa conform voinței sale, de a-și alege locul aflării, de a comunica cu alte persoane, atunci și așa cum ea dorea, astfel privînd-o de libertate pe minora Papaluța Mihaela pînă la data de 20 decembrie 2014, ora 16:30, cînd victima a reușit să iasă din casă și să fugă.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept*, faptele inculpatului Pasat Sergiu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 166 alin. (2) lit. c) și d) din Codul penal, pe semnele: *privațiunea ilegală de libertate a unei persoane, dacă acțiunea nu este legată cu răpirea acesteia, săvîrșită cu bună-știință asupra unui minor sau a unei femei gravide ori profitînd de starea de neputință cunoscută sau evidentă a victimei, care se datorează vârstei înaintate, bolii, handicapului fizic sau psihic ori altui factor; aceeași acțiune săvîrșită de două sau mai multe persoane.*

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare a fost atacată cu apel de către avocatul Bordian Marcela în numele inculpatului Pasat Sergiu, prin care a solicitat casarea parțială acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit căreia inculpatului Pasat Sergiu să-i fie stabilită o pedeapsă mai blîndă, non-privativă de libertate, și anume 2 ani închisoare, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

În motivarea apelului, apelantul a indicat că, prima instanță eronat a stabilit inculpatului o pedeapsă prea aspră, fără a lua în considerație că anterior nu a fost judecat sau bănuit pe marginea unei sau altei cauze penale. Mai mult ca atît, acesta nici nu a fost tras la răspundere contravențională, fapt ce denotă că acestuia nu îi este caracteristic să comită abateri de la lege.

A mai indicat că, inculpatul a recunoscut faptele indicate în totalitate în rechizitoriu, s-a căit sincer în comiterea acestei fapte, regretă faptul comiterii și îi pare rău de cele săvîrșite.

Apelantul a menționat, că inculpatul încă din momentul în care a fost recunoscut bănuit a adoptat o poziție de conlucrare cu organul de urmărire penală, și a dat declarații pe marginea acestui caz, a participat la toate acțiunile procesuale preconizate de către organul de urmărire penală.

Mai mul ca atît, inculpatul se caracterizează pozitiv de către IP Orhei și la locul de trai, nu se află la evidența medicului psihiatru sau narcolog.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 mai 2016, apelul declarat de către avocatul inculpatului a fost respins, ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței primei instanțe în partea condamnării lui Pasat Sergiu.

5. Verificînd probele administrate pe cauza penală dată, instanța de apel a constatat că prima instanță a făcut o analiză amplă a probelor cercetate, cărora le-a dat o apreciere corectă sub toate aspectele, respectînd prevederile art. 101 alin. (4) Cod de procedură

penală, și a ajuns la concluzia corectă că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate a fost dovedită pe deplin.

Luând în considerație faptul că cauza penală a fost examinată de prima instanță în procedură simplificată și că apelantul contestă sentința doar în partea stabilirii pedepsei, instanța de apel se va expune doar în această parte.

Așadar, instanța de apel a menționat că, prima instanță corect a stabilit mărimea sancțiunii precum și modul de executare a acesteia or, analizând modul în care prima instanță a individualizat pedeapsa, în raport cu critica formulată în apel, aceasta a considerat că, au fost respectate toate regulile ce caracterizează procesul de individualizare a pedepsei, atât în ceea ce privește cuantumul pedepsei, cât și modul de executare, reținându-se astfel că, Pasat Sergiu a comis o infracțiune din categoria celor grave, acesta la locul de trai se caracterizează satisfăcător, fiind înregistrate la IP Orhei plângeri în privința inculpatului și dispuse aduceri forțate, fără antecedente penale, a acceptat judecarea cauzei în baza probelor administrate, circumstanțe atenuante a fost stabilită recunoașterea vinovăției, circumstanțe în care, prima instanță corect a stabilit pedeapsa cu închisoarea pe un termen de 2 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

De asemenea, instanța de apel a menționat că prima instanță just, i-a aplicat lui Pasat Sergiu o pedeapsă în limita sancțiunii prevăzute de legea penală pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166 alin. (2), lit.c) și d) Cod penal, totodată ținând cont și de prevederile art. 364/1 Cod de procedură penală, care stipulează că în caz de aplicare a pedepsei cu închisoarea, inculpatul beneficiază de reducerea cu o treime din maximum și din minimum prevăzut de sancțiune, stabilindu-se noi limite cu care trebuie să opereze instanța de judecată la stabilirea pedepsei.

Reieșind, din cele menționate, instanța de apel a conchis că pedeapsa aplicată inculpatului Pasat Sergiu de către prima instanță, este echitabilă și în limitele prevăzute de lege, în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, iar aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal poate încuraja pe viitor săvârșirea altor infracțiuni, astfel, decizia atacată în partea stabilirii pedepsei se consideră legală și întemeiată.

6. Ne fiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Bordian Marcela a contestat-o cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă non-privativă de libertate, indicând că instanțele de fond la stabilirea pedepsei inculpatului nu au ținut cont de criteriile generale de individualizare și de persoana celui vinovat, iar ca rezultat i-au aplicat o pedeapsă prea aspră.

7. Asupra recursului declarat, procurorul a depus referință, prin care solicită declararea recursului inadmisibil, ca fiind neîntemeiat, din motiv că instanța de apel a adoptat o decizie legală, corectă și motivată obiectiv.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, or în vederea acestei statuări se expun următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Lecturând textul recursului, Colegiul penal constată că, recurentul contestă decizia instanței de apel în latura penală, și anume, își manifestă dezacordul cu pedeapsa stabilită inculpatului Pasat Sergiu, pe care o consideră prea aspră.

Așadar, având în vedere că recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de către instanțele de fond și cu încadrarea juridică a faptei prejudiciabile săvârșite de inculpat, în continuare instanța de recurs se va expune doar asupra aspectului ce vizează individualizarea pedepsei stabilite inculpatului Pasat Sergiu.

Reieșind din materialele dosarului, Colegiul penal menționează că cauza penală nominalizată a fost examinată în procedura simplificată prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală, iar potrivit cerințelor prescrise la alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală, noile limite de pedeapsă potrivit cărora instanța de judecată este în drept să stabilească pedeapsa inculpatului reducând o treime din limita minimă și maximă prevăzută de sancțiunea normei penale incriminate inculpatului.

În continuare, după ce au fost stabilite noile limite de pedeapsă, instanța de judecată, călăuzindu-se de prevederile art. 75 Cod penal, purcede la operațiunea de individualizare a pedepsei, prin care pedeapsa este adaptată nevoilor de apărare socială, în raport cu gravitatea concretă a infracțiunii, cât și cu periculozitatea infractorului, pentru a asigura îndeplinirea funcțiilor și scopurilor acesteia.

În acest context, Colegiul penal menționează că instanțele de fond la stabilirea pedepsei just a reținut că inculpatul Pasat Sergiu a săvârșit o infracțiune din categoria celor grave, acesta se caracterizează satisfăcător la locul de trai, fiind înregistrate plângeri în privința sa, la Inspectoratul de Poliție Orhei, de asemenea s-a reținut că inculpatul nu a fost anterior judecat, vina în cele comise a recunoscut-o, din care motiv a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată.

Toate aceste împrejurări reținute de către prima instanță și acceptate de către instanța de apel, au contribuit la formarea convingerii că prin stabilirea unei pedepse sub

formă de închisoare cu executarea efectivă a acesteia, se vor realiza restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, cât și evitarea de comitere a noi infracțiuni.

Astfel, Colegiul penal consideră justificate aprecierile instanței de apel expuse în acest sens, susținând mărimea pedepsei stabilite inculpatului Pasat Sergiu și modalitate de executare a acesteia, considerînd totodată, că cerința avocatului inculpatului privind aplicarea în privința inculpatului prevederilor art. 90 Cod penal, este neîntemeiată.

Tot aici, instanța de recurs reamintește că ulterior stabilirii pedepsei potrivit tuturor criteriilor generale de individualizare a pedepsei (art. 75 Cod penal), ținînd cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată *poate* dispune neexecutarea pedepsei aplicate vinovatului.

Suspendarea condiționată (art. 90 Cod penal), ca mijloc de individualizare a pedepsei, conferă instanței de judecată posibilitatea, ca pe lângă stabilirea mărimii pedepsei, să se pronunțe și asupra modului de executare.

O condiție prevăzută expres în alin. (1) art. 90 din Cod penal, constituie concluzia instanței că nu este rațional ca făptuitorul să execute pedeapsa stabilită. Astfel, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia. În formarea convingerii, instanța de judecată ține cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv are în vedere întreaga conduită a condamnatului înainte de săvîrșirea faptei, după săvîrșirea faptei, în timpul judecării, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazîndu-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

În acest context, instanța de recurs notează, că chiar și în cazul îndeplinirii condițiilor prevăzute de prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal, nu se creează un drept pentru inculpat, ci doar se întrunesc circumstanțele necesare care constituie temei de drept pentru instanța de judecată de a decide, potrivit propriei convingeri, asupra oportunității suspendării executării pedepsei închisorii.

În decizia contestată, instanța de apel corect a concluzionat că scopurile pedepsei penale nu vor putea fi atinse, dacă se va dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii.

Mai mult ca atît, că inculpatul a săvîrșit o infracțiune din categoria infracțiunilor ce au ca obiect juridic viața și libertatea persoanei, care sunt valori primordial de importante într-o societate democratică, apărute și ocrotite nemijlocit de către Convenția Europeană pentru Drepturile Omului.

Reieșind din cele susținute mai sus, Colegiul penal constată că, pedeapsa individualizată de instanța de apel, răspunde atît principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut de art. 61 alin. (2) Cod penal - restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea inculpaților, cât și a altor persoane, iar argumentele invocate de către recurent sunt considerate neîntemeiate.

Într-o altă ordine de idei, referindu-se la alegațiile recurentului punctate în cererea de recurs precum că prin prezenta cererea depuse își rezervă dreptul de a mai depune o cerere de recurs motivată, Colegiul penal menționează că în speța dată termenul de declarare a recursului curge din momentul pronunțării deciziei integrale a instanței de apel, adică din 02 iunie 2016 și expiră la 04 iulie 2016, aceasta fiind considerată ultima zi de declarare a recursului ordinar.

Astfel, se accentuează că toate cererile de recurs, inclusiv cele motivate sau cele suplimentare, care urmau a fi declarate, atât de avocatul inculpatului cât și de alți participanți la proces, trebuiau a fi depuse în interiorul termenului de 30 de zile, adică până la 04 iulie 2016, inclusiv, pentru a fi considerate depuse în termen, în caz contrar ele vor fi considerate ca tar dive.

Drept urmare celor statuate supra, Colegiul penal ajunge la concluzia că hotărârea atacată este legală și întemeiată, fiind adoptată în corespundere cu prevederile legale prescise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar careva temeiuri de intervenire în aceasta la etapa dată nu au fost depistate, și din atare considerente, recursul ordinar declarat de avocatul Bordian Marcela în numele inculpatului Pasat Sergiu, este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În corespundere cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Bordian Marcela în numele inculpatului Pasat Sergiu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 mai 2016, în cauza penală privindu-l pe *Pasat Sergiu Ion*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 11 noiembrie 2016.

Președinte

URSACHE Petru

Judecător

NICOLAEV Ghenadie

Judecător

MORARU Petru